

Max Toth Endahl framför sin arbetsplats på Sonstorps Mekaniska. Max är från Finspång och utbildar sig till CNC-operatör på Curt Nicolin Gymnasiet.

FOTO: WIDAR ANDERSSON

Här tränger sig arbetets verkligheter in i skolans värld

KRÖNIKA

Sonstorps Mekaniska AB på Sörskatevägen i Hällestad kan snart fira 60-årsjubileum. Och det blir i så fall ett jubileum med flaggan i topp.

Berättelsen om starten och utvecklingen av företaget är samtidigt en berättelse om hur arbete och företagande inte bara längre tillbaka i historien utan även i modernare tider har sporrat och utvecklat varandra i Finspång. De större industrierna är hela tiden i behov av skickliga och trovärdiga underleverantörer. (Den första delen av den här artikeln finns att läsa i Folkbladet för den 14 november.)

En förmiddagstimme för några dagar sedan hade jag nöjet att sitta ner och samtala med Patrick Sandberg och Matthias Andersson som är vd respektive produktionschef på Sonstorps Mekaniska. De är ett av flera företag som samarbetar nära med Curt Nicolin gymnasiet CNG inne i Finspång. Sonstorps Mekaniska omsätter ungefär 65 miljoner

kronor med ett medarbetarstyrka på cirka 45 personer. En del av samarbetet med CNG består av att företaget "ställer upp" genom att ta emot praktikelever under korta perioder när eleverna går i årskurs två. I årskurs tre är praktikperioderna längre. Inför den sista praktiken på vårterminen i trean får elever och företag "välja varandra" så att säga. – Det kan ju vara så att "tycke uppstått" under den första praktikperioden. Eleven är då kanske intresserad av att komma tillbaka till oss för den sista praktiken och vi är då kanske intresserade av att knyta närmare band med eleven inför en eventuell anställning efter skolan, berättade Matthias Andersson som är den på firman som har mest kontakt med CNG.

För närvarande finns en tidigare elev från CNG anställd som svetsare på Sons-

torps Mekaniska. Under mitt besök träffade jag Max Toth Endahl från Finspång som utbildar sig till CNC-operatör. Vilket betyder att han framförallt arbetar med svarvning och fräsning; mestadels i avancerade maskiner men även då och då i en manuell svarv. Hantverkskunskap är alltid grunden för ett gott arbete. När vi ses har Max varit på Sonstorps Mekaniska i några veckor.

– Jag trivs väldigt bra här. Kunskaperna från skolan är bra förstås men här får jag mer känsla för hur det går till ute i den riktiga produktionen, sa Max och såg verkligen nöjd ut.

I den delen av verkstaden där Max arbetar tillsammans med en anställd som handleder honom, pågår samtidigt en rad andra arbeten och processer. I en mäktigt stor och grön maskin bearbetas stora och hårda material för att senare svetsas ihop till turbinramar, till rostfria smäckra broar, till stora cisterner och till lyftanordningar. För att nu bara nämna något.

– På ett mindre företag

som vårt så tror jag att eleverna får prova på lite mer och självständigt arbete än på de större industrierna där ordarna är större och där arbetet organiseras på ett annat sätt, sa Matthias Andersson.

Patrick Sandbergs far Roger Sandberg var arbetare på Metallverken inne i Finspång. 1963 sade han upp sig från sitt arbete för att starta eget i Sonstorp där familjen bodde. Metallverken har genomgått många och stora förändringar under årens lopp. Bolaget och dess verksamheter lever idag på många sätt vidare i företag som Gränges och Hydro.

– Jag var ju inte född 1963 men jag vet ju att pappa var inriktad på att leverera bearbetning av material för de större industrierna, det handlade mycket om att svarva och fräsa. Till att börja med höll han till hemmavid. Men snart behövde han mer plats och flyttade in i de gamla bryggerilokalerna i Vagelö. Sedan blev det för litet och pappa hittade ett hus här på Sörskatevägen i Hällestad. Därför ligger Sonstorps Mekaniska i Hällestad, berättade Pa-

trick. Han började själv som arbetare i firman 1987 efter verkstadsskola på Bergska, ett års högre specialkurs i svetsning på STAL/Siemens och fullgjord militärtjänst. Och på den vägen är det.

Roger Sandberg är ännu i full gång. När personer i hans ålder strider om att bli president i USA så är det ju solklart inget märkligt med att Roger nu är ordförande i styrelsen för det företag han startade 1963.

Klimat- och miljöpolitiken är mycket närvarande i stålbyggnadsbranschen där Sonstorps Mekaniska verkar. Företaget som bland annat prisbelönats för sin 45 meter långa gång- och cykelbro i Husarviken i Stockholm har genomlevt många faser.

– När pappa på 1970-talet gick över till svetsning så var de stora jobben att svetsa oljetankar för villor och företag. På 1990-talet var de stora jobben att klippa isär de gamla oljetankarna, berättade Patrick Sandberg och log varmt.

WIDAR ANDERSSON
Widar.Andersson@ostmedia.se

